

Sygn. akt IV U 1947/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2021 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	sędzia Rafał Jerka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Alina Dziarkowska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2021 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy I. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o ustalenie podlegania dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu

na skutek odwołania I. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 30 stycznia 2020 r. znak: (...) decyzja nr (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję jedynie o tyle, iż ustala, że I. B. podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r.

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz I. B. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt zł) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

/-/ sędzia Rafał Jerka

IV U 1947/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia z dnia 30 października 2020 r. nr (...) ZUS O/O. stwierdził, m.in. iż ubezpieczona I. B. nie podlega dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 1.03.2020 r. do 31.03.2020 r. z uwagi na opłacenie składki za miesiąc luty 2019 r. w nieprawidłowej wysokości (różnicę w wysokości 1431,48 zł ubezpieczona dopłaciła w dniu 17.04.2020 r. tj. 2 dni po terminie) Organ rentowy podniósł, iż nie uwzględnił wniosku wymienionej przywrócenie terminu do opłacenie brakującej kwoty składki z uwagi na brak zaistnienia po jej stronie szczególnej okoliczności usprawiedliwiającej taki stan rzeczy w sytuacji gdy już wcześniej wymieniona nieterminowo opłaciła składkę

W odwołaniu od tejże decyzji I. B. wniosła o jej zmianę i ustalenie, iż podlegała ubezpieczeniu chorobowemu od 1.03.2020 r. do 31.03.2020 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. W uzasadnieniu wskazała, iż nieopłacenie składki w terminie było wynikiem problemów z interpretacją przepisów (zasad zwolnienia ze składek w okresie pandemii). Dodała, iż ostatecznie w dniu 19.08.2020r. organ rentowy wydał decyzję zwalniającą ją z opłaty składek za miesiąc marzec 2020 r. do kwoty 2 373,52 zł, co skutkowało tym, iż po jej stronie wynikła nadpłata z tytułu opłacenia składek za 03/2020 r.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczona I. B. jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w postaci kancelarii adwokackiej

Za marzec 2020 r. wymieniona opłaciła składkę na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe w niepełnej wysokości z uwagi na problemy interpretacyjne związane z ulgą na opłacanie składek w okresie pandemii. Różnicę w wysokości 1431,48 zł wymieniona uregulowała 17.04.2020 r. (dwa dni po upływie terminu opłacenia składki)

Decyzją z dnia 19.08.2020r. organ rentowy wydał decyzję zwalniającą ubezpieczoną z opłaty składek za miesiąc marzec 2020 r. do kwoty 2 373,52 zł,

(dowód : dokumenty 24, akta ZUS)

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej w ocenie Sądu Okręgowego zasługuje na uwzględnienie.

1. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 8 grudnia 2015 r.

II UK 443/14 „tylko zaniechanie zapłaty składki w terminie wyraża wolę zaprzestania podleganiu ubezpieczeniu, opłacenie zaś składki wiąże się zawsze z wolą jego kontynuowania, dlatego opłaceniu składki w niższej od należnej wysokości nie należy nadawać znaczenia powodującego ustanie ubezpieczenia, wbrew woli ubezpieczonego „ (identycznie wyroki SA w Białymstoku z dnia 4 grudnia 2018 r. III AUa 640/18, z dnia 6 kwietnia 2020 r. III AUa 673/19 i z dnia 29 lipca 2020 r. III AUa 980/19, wyrok SA w Gdańsku z dnia 10 czerwca 2016 r. III AUa 196/16). W konsekwencji nieopłacenie składki w pełnej wysokości (i jej niezwłoczne uzupełnienie) nie skutkuje ustaniem dobrowolnego ubezpieczenia w rozumieniu art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2016 r. poz. 963 ze zm.)

2. Gdyby nawet odrzucić powyższy pogląd (i uznać iż cytowana norma obejmuje też przypadek nieopłacenia składki w prawidłowej wysokości) to wskazać należy, iż w judykaturze przyjmuje się, iż zgoda na opłacenie składki po terminie, nie musi się wiązać z wymogiem konieczności wystąpienia szczególnie uzasadnionego, wyjątkowego przypadku, czy szczególnie uzasadnionych okoliczności. Przepis art. 14 ust. 2 pkt 2 ustawy systemowej nie powinien być interpretowany z nadmiernym rygoryzmem, tak aby każde uchybienie terminowi opłacenia składki niejako automatycznie prowadziło do wyłączenia z ubezpieczenia, bez względu na zaistniałe okoliczności. Przez przypadek uzasadniony należy więc rozumieć taki, który **obiektywnie usprawiedliwia i tłumaczy**, dlaczego składka nie została w terminie opłacona w należnej wysokości (por. wyrok Sądu Najwyższego z 19 stycznia 2016 r., I UK 35/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 19 lipca 2017 r., III AUa 1434/16, oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 13 marca 2018 r., III AUa 671/17). W niniejszej sprawie powodem nieopłacenia składek były błędy w zakresie interpretacji przepisów zwalniających z opłacenia składek w okresie pandemii. Co istotne wymieniona niezwłocznie po zauważeniu błędu tj. **2 dni po terminie** uzupełniła wysokość składki, co świadczy o jej woli podlegania dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

3. W kontekście podnoszonej przez organ rentowy uprzedniej sytuacji związanej z nieopłaceniem przez ubezpieczoną w terminie należnych składek to zauważyć należy, iż w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 stycznia 2016 r. I UK 35/15, podniesiono iż celem zbadania okoliczności przemawiających za przywróceniem terminu do opłacania składek decydujące są zdarzenia dotyczące **konkretnego sporu** (tutaj powodów nieopłacenia w pełnej wysokości

składki na marzec 2020 r.) a nie występujących w przeszłości zdarzeń (podobnie wyrok SA w Białymstoku z dnia 29 lipca 2020 r. III AUa 980/19). Zatem wskazany argument ZUS O/O. nie ma znaczenia dla rozpatrywanej tej konkretnie sytuacji .

4. Gdyby nie podzielić wyłożonych wcześniej poglądów, to iż tak w świetle obecnej regulacji prawnej należy uznać, iż skarżąca w spornym okresie (od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r.) podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu.

Zgodnie bowiem z art. 31zo ust. 9 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z dnia 2 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 374), która weszła w życie w dniu 20.10.2020 r. umorzeniu w trybie ust. 2 tej ustawy podlegają także składki na dobrowolne ubezpieczenie społeczne przedsiębiorców za okres od 1 marca 2020 r. do 31 maja 2020 r., które **zostały już opłacone za ten okres** (nawet po terminie !). Z kolei art. 31zs przyjmuje **fikcję prawną, iż w takiej sytuacji uznaje się, iż składki zostały opłacone (w terminie)**

W konsekwencji skoro skarżąca złożyła wniosek o umorzenie opłaconych składek za sporny miesiąc marzec 2020 r. i wydano jej w tym zakresie decyzję pozytywną (k. 24 akt sprawy) to w myśl regulacji art. 31zs ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych z dnia 2 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 374) skarżąca podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu za okres od 1 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r. Mając na uwadze powyższe Sąd w oparciu o powołane przepisy zmienił zaskarżoną decyzję. (I), o kosztach orzeczono jak w pkt (II) wyroku

SSO Rafał Jerka